

Silvestr, 31. 12. 2021, meditace na závěr občanského roku

Texty:

L 13, 1 – 9

Sestry a bratři!

Je poslední den roku 2021, a tak se přímo nabízí, abychom se ohlédlí za uplynulými týdny a měsíci a přemýšleli, co jsme prožili, jaké události nás potkaly v církvi i ve společenském životě?

Jako jiné roky, také v tom právě končícím, jsme byli svědky, alespoň na dálku, mnoha katastrof: Došlo k teroristickým útokům, leteckým a železničním neštěstím, zemětřesením, záplavám v Německu, Belgii a Rakousku, k požárům v Řecku, Itálii a Turecku nebo k výbuchům sopek, přišly přívalové deště a způsobily sesuv půdy v Indonésii a Východním Timoru. V Bangladéši se odehrál vojenský převrat, na Haiti byl při atentátu zabit prezident Moise. V polovině srpna dobyly jednotky hnutí Talibán hlavní město Kábul a 31. 8. opustili Afghánistán po téměř 20 letech vojáci USA a jejich spojenci. V chladném počasí na přelomu listopadu a prosince se na hranicích Běloruska, Litvy a Polska hromadili běženci prchající za štěstím do bohatších a snad demokratičtějších částí Evropy.

Přírodní katastrofy se tentokrát nevyhnuly ani České republice. Na konci června zasáhlo jižní část Moravy ničivé tornádo, které zcela změnilo tvář krajiny okolo Hodonína a Břeclavi. 6 lidí zemřelo, desítky byly zraněny, škody se sčítaly na stamiliardy korun.

Pandemie covidu nepolevila ani v roce 2021, přestože se začalo hromadně očkovat a lidé se chránili před nákazou všemi doporučenými způsoby. Počet obětí covidu přesáhl v roce 2021 v České republice hranici 35 000, celkově ve světě zemřelo na covid nebo s covidem už 5 miliónů osob. Objevily se nové mutace viru, které se staly novou hrozbou pro lidstvo a výzvou pro vědce. Bolestné odchody blízkých se nevyhnuly ani naší církvi. Covid zapříčinil odchod jáhna Martina Grubera a v závěru roku také našeho kolegy a kněze Mgr. Václava Balka. Zemřeli rovněž mnozí další bratři a sestry.

Lidé se ptají, kde byla církev, zda mlčela ve svých kostelích nebo se také zajímala o osudy trpících lidí? Jakkoliv se možná některým našim blízkým zdá, že církev je slyšet více v debatách o církevním majetku a restitucích, jsem přesvědčena, že nebyla stranou dění. Modlila se za trpící a potřebné, mnohdy nikoliv alibisticky, ale s vědomím, že nemůže jiným způsobem dát najevo svou solidaritu, a s vírou, že modlitba není málo účinným prostředkem. Někteří bratři a sestry se zapojili jako dobrovolníci a pomáhali při organizaci pomoci zasaženým covidem, jiní přinášeli zdravotníkům vlastní pekařské a cukrářské výrobky jako projev solidarity a podpory.

A kde byl Bůh, chceme vědět vždy, když dochází k živelným pohromám, humanitárním katastrofám a neštěstím, při nichž umírají nevinní lidé. Provinili se snad tito lidé a musel je stihnout Boží trest? Podobnou situaci, jež se odehrála v časech Pána Ježíše, líčí Lukášovo evangelium. Jeruzalémští poutníci přinášejí zprávu o tom, co potkalo Galilejce. Násilným činem smísil Pilát jejich krev s krví obětních zvířat. Toto krveprolití se tedy zřejmě odehrálo v chrámu. I když se o tomto Pilátově hrozném činu nezmiňuje jiný evangelista ani další antický autor, je možné, že k němu došlo. Podle židovského historika Josefa Flavia nechal Pilát v r. 35 po Kr. povraždit Samařany na úpatí hory Garizim. Jeho krutosti by čin popisovaný v evangeliu odpovídal.

Podle rozšířeného názoru byla neštěstí a nemoci důsledkem hříchu a trestem zároveň. (srv. Jb 4, 7, 8, 4. 20, J 9, 2 – 3) Poutníci se tedy Ježíše ptají na provinění zavražděných, kteří přinášeli oběti v chrámu a dá se předpokládat, že byli zbožní lidé.

Ježíš sice nepopírá, že Galilejci byli hříšníci, ale odmítá, že by byli větší hříšníci než jiní. Nezabývá

se tolik proviněním, vidí v události spíš důvod k obrácení. Všichni zhřešili a musí se změnit, jinak dopadnou jako ti Galilejci.

Vedle zprávy o zavražděných Galilejcích zmiňuje Ježíš ještě osmnáct tragicky zesnulých, na které se zřítíla věž u rybníka Siloe. Také v tomto případě Ježíš odmítá spojovat vinu a trest. Ti, kteří zahynuli, se neprovinili více než jiní obyvatelé Jeruzaléma. Ježíš i v souvislosti s touto tragédií vyzývá k obrácení: „**...nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete.**“ (5)

Podobenství o fíkovníku (6 – 9), které na obě příhody navazuje, sleduje stejný cíl. Nevíme, zda fíkovník představuje lid jako celek nebo jen město Jeruzalém. Majitel stromu marně po tři léta přichází na vinici, kde strom rostl, aby z něj sklídl ovoce. Když neuspěl, dochází k radikálnímu závěru: Fíkovník je třeba vytnout, je zbytečné se s ním dále trápit!

Vinař přesto prosí majitele vinice o shovívavost. Žádá pro nebohý strom o poslední šanci, poslední lhůtu, po kterou mu chce věnovat zvýšenou péči. Jestliže ani ta nepomůže, má být strom poražen. Jak příběh končí, nevíme. Smysl tohoto vyprávění je ale zřejmý: Ježíšova činnost, jeho výzvy k obrácení jsou pro Izrael poslední šancí ke změně myšlení a života. Jestliže ji nevyužije, nebude pro něj žádná další záchrana.

Do konce starého roku už zbývá jen několik hodin. Uvědomujeme si, že stojíme před Bohem se svou bolestí, strachem o budoucnost svých blízkých. Naše mnohé plány se neuskutečnily a naše touhy a očekávání nebyly naplněny. Jsme zklamáni nebo zraněni, a přece jsme přišli Bohu za uplynulý rok poděkovat, že ho přidal k našemu pozemskému putování. A snad dá i další rok života! Co v něm chceme Bohu darovat, co pro něj a pro jeho Království vykonat?

„Dobru se jednou vrátí dobro a zlo jednou zahyne na vlastní zlo. Bohu, světlu, lásce patří konečné vítězství. Svět je v Božích rukou. Tohle je věčná pravda, kterou nepohne žádná válka ani hladomor.“
(Juraj J. Dovala). Amen.